

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Оделење за економска и социјална питања

**ПРИКАЗ
ОСНОВИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2012. ГОДИНИ**

/број 2/12 од 12.03.2012. године/

Београд, март 2012. година

**Приказ основних макроекономских показатеља
у Републици Србији у 2011. и 2012. години**

Ред.бр.	ПОКАЗАТЕЉИ	ПЕРИОД	ВРЕДНОСТ
1	2	3	4
1.	Просечне бруто зараде	Јануар 2012.	50.829 дин
2.	Просечне нето зараде	Јануар 2012.	36.639 дин
	- јавни сектор	Дец 2011.	49.595 дин
	- јавна државна предузећа	-п-	53.431 дин
	- јавна локална предузећа	-п-	44.137 дин
	- администрација, сви нивои	-п-	54.104 дин
	- образовање и култура	-п-	42.127 дин
	- здравствени и социјални рад	-п-	53.981 дин
	Просечне нето зараде	Децембар 2011.	43.887 дин
3.	Минимална (нето) зарада		
3.1.	Минимална зарада	Децембар 2007.	10.668,00 дин
3.2.	Минимална зарада	Децембар 2008.	13.572,00 дин
3.3.	Минимална зарада нето по радном часу	Јан/Дец 2009.	87,00 дин
3.4.	-П-	Јан/Окт 2010.	90,00 дин
3.5.	-П-	Нов2010/Мај2011	95,00 дин
3.6.	-П-	Јун/ Дец2011.	102,00 дин
3.6.	Месечни износ минималне зараде 174 ч.	Јан/Окт 2010.	15.660,00 дин
3.7.	-П-	Нов2010/Мај 2011	16.530,00 дин
3.9.	-П-	Јун/ Дец 2011.	17.748,00 дин
4.	Запосленост		
4.1.	Укупан број запослених	Децембар 2011	1.734.983
4.2.	Број запослених у јавном сектору, просек периода		471.068
4.3.	Стопа неформалне запослености – Анкета о РС	Новембар 2011.	17,8%
5.	Незапосленост	Децембар 2011.	
5.1.	Број незапослених лица		745.187
5.2.	Број лица која траже запослење, крај периода		833.268
5.3.	Стопа незапослености – подаци НСЗ	Децембар 2011.	30%
	Стопа незапослености – подаци Анкета о РС Новембар 2011	Новембар 2011.	24,4%
6.	Број незапослених према старости на евиденцији НСЗ – године старости	2011. год.	
6.1.	од 15 до 19		23.842
6.2.	од 20 до 24		79.126
6.3.	од 25 до 29		99.533
6.4.	од 30 до 34		92.538
6.5.	од 35 до 39		90.298
6.6.	од 40 до 44		85.880
6.7.	од 45 до 49		87.499
6.8.	од 50 до 54		86.119
6.9.	од 55 до 59		73.793
6.10.	од 60 до 65		23.948

7.	Стопа незапослености, по регионима – Анкета о РС	Новембар 2011.	
7.1.	Београдски регион		20,8%
7.2.	АП Војводина		24,2%
7.3.	Регион Шумадије и Западне Србије		23,2%
7.4.	Регион Јужне и Источне Србије		26,6%
8.	Стопа незапослености, по старосној доби – Анкета о РС	Новембар 2011.	
8.1.	15 – 24 г.		51,9%
8.2.	25 – 34 г.		32,0%
8.3.	35 – 44 г.		20,3%
8.4.	45 – 54 г.		19,4%
8.5.	55 – 64 г.		15,1%
8.6.	15 – 64 г.		24,4%
8.7.	65 и више година		1,3%
9.	Стопа незапослености, по образовном новоу – Анкета о РС	Новембар 2011.	
9.1.	Без школе		37,8%
9.2.	Нижи		21,8%
9.3.	Средњи		26,8%
9.4.	Високи		16,1%
10.	Индекс потрошачких цена	Јан 12/Дец 11.	Јан 12/Јан 11
10.1.	Република Србија	100,1	105,6
11.	Потрошачка корпа - нова		Септембар 2011.
11.1.	Просечна		55.657,79 дин
11.2.	Минимална		29.648,53 дин
11.3.	Просечна потрошачка корпа - децембар	2008.- 2010.	
	- 2008. година	45.115,56 дин	
	- 2009. година	47.782,29 дин	
	- 2010. година	52.701,34 дин	
11.4.	Минимална потрошачка корпа- децембар	2008.- 2010.	
	- 2008. година	23.908,49 дин	
	- 2009. година	25.183,46 дин	
	- 2010. година	27.821,50 дин	
12.	Најнижа месечна основица доприноса за обавезно социјално осигурање	од 1.02.2012 до 30.04.2012. год	19.498,00 дин
13.	Спољни дуг	Нов 2011.	
	Укупан спољни дуг		23.843 мил евра
	- Јавни сектор		10.607 мил. евра
	- Приватни сектор		13.237 мил евра
13.а.	Јавни дуг, крај периода	31.12.2011.	
	- Укупан јавни дуг		14.466,6 мил.евра
	- Укупан јавни дуг, у % БДП		45,07%
	- Унутрашњи јавни дуг		5.654,2 мил.евра
	- Спољни јавни дуг		8.812,4 мил.евра
14.	Бруто-друштвени производ (процена Министарства финансија)	2011. год.	
	БДП, текуће цене, млрд динара		3.358,8
	БДП, мил. евра		32.993
	БДП, per capita, у еврима		4.543
	БДП, реалан раст, у %		2,0

15.	Пензије	Децембар 2011.	
15.1.	Број корисника пензија (укупно)		1.638.645
15.2.	Број корисника пензија - запослени		1.357.846
15.3.	Број запослених на једног пензионера		1,06
15.4.	Просечна пензија за запослене		23.698,00 дин
15.5.	Просечна пензија за самосталне делатности		23.228,00 дин
15.6.	Просечна пензија за пољопривреднике		9.362,00 дин
15.7.	Најнижи износ пензије - запослени	од октобра 2011.	12.222,37 дин
15.8.	Највиши износ пензије (нови Закон)		106.318,68 дин
15.9.	% учешћа просечне пензије у просечној заради	2004. – 2011.	
	- 2004. година		67,89%
	- 2005. година		66,79%
	- 2006. година		61,76%
	- 2008. година - запослени	Децембар	56,00%
	- 2009. година - запослени	-II-	59,05%
	- 2010. година - запослени	-II-	56,10%
	- 2011. година - запослени	Јануар	65,34%
		Фебруар	62,54%
		Март	62,11%
		Април	59,65%
		Мај	66,29%
		Јун	59,61%
		Јул	59,89%
		Август	61,03%
		Септембар	60,45%
		Октобар	62,13%
		Новембар	61,79%
		Децембар	54,00%

16. Индекси индустријске производње, по подручјима, јануар 2012.

	Ø2010 = 100	<u>I 2012</u>
	I	I 2011
РЕПУБЛИКА СРБИЈА		
<i>Индустрија- укупно¹⁾</i>	84,0	100,1
Енергија	114,9	105,1
Интермедијарни производи осим енергије	74,6	96,8
Капитални производи	66,7	81,2
Трајни производи за широку производњу	56,4	91,6
Нетрајни производи за широку производњу	69,8	91,0
Рударство	99,1	110,9
Прерађивачка индустрија	73,3	92,4
- Производња прехранбених производа	74,2	93,9
- Производња основних фармацеутских производа и препарата	61,3	80,7
- Производња рачунара, електрон. и оптичких произв.	66,7	78,8
Снабдевање ел.енер.,гасом, паром и климатизација	118,6	106,2

¹⁾ За јануар 2012. године урађена је оцена индустријске производње малих предузећа која се не обухватају редовним статистичким истраживањем индустрије. Оцена је урађена на основу узорка. Кад би се укључила оцена индустријске производње за мала предузећа, тада би индекс индустријске производње јануар 2012. године/просек 2011. године за укупну индустријску производњу износио 84,5 а за прерађивачку индустрију тај индекс износио би 73,9.

17. Резултати приватизације предузећа

	Метод приватизације	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	I-XI 2011	Укупно 2002-2011
Број продатих предузећа	Тендери	11	16	7	9	13	9	13	5	2	2	87
	Аукције	152	514	185	158	156	174	144	48	18	2	1.551
	Тржиште капитала	48	107	45	147	102	120	105	40	13	14	741
	УКУПНО:	211	637	237	314	271	303	262	93	33	18	2.379
Број запослених	Тендери	11.719	13.966	9.811	5.688	9.423	5.571	6.792	2.304	178	578	66.030
	Аукције	10.799	42.740	17.808	17.981	16.956	14.953	4.784	2.434	603	112	129.170
	Тржиште капитала	14.802	20.183	11.227	34.132	15.931	18.770	14.623	4.377	1.141	1.794	136.980
	УКУПНО:	37.320	76.889	38.846	57.801	42.310	39.294	26.199	9.115	1.922	2.484	332.180
у мил. евра												
Приход од продаје	Тендери	200,7	594,7	11,2	67,2	62,3	50,2	50,5	3,8	0,5	1,0	1.042,1
	Аукције	35,1	177,2	90,7	146,5	98,6	181,1	103,7	34,5	6,7	0,1	874,2
	Тржиште капитала	83,0	67,8	52,2	125,2	70,1	162,1	91,7	10,5	11,6	17,9	692,2
	УКУПНО:	318,8	839,7	154,1	338,9	231,0	393,4	245,9	48,8	18,8	19,0	2.608,4
Инвестиције	Тендери	303,2	271,1	66,1	51,3	87,3	48,1	55,3	15,6	0,0	4,3	902,4
	Аукције	10,9	48,7	33,5	29,0	28,2	27,6	6,5	9,0	1,2	0,0	194,7
	Тржиште капитала	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9
	УКУПНО:	320,1	319,8	99,6	80,3	115,6	75,7	61,8	24,6	1,2	4,3	1.103,0
Социјални програм	Тендери	145,8	128,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	276,7
	Аукције	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Тржиште капитала	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	УКУПНО:	145,8	128,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	276,7

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСНОВНА МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

1. ЗАРАДЕ

Просечна зарада у Републици Србији, исплаћена у јануару 2012. године, износи 50.829 динара. У односу на просечну зараду исплаћену у децембру 2011. године, номинално је мања за 16,8%, а реално је мања за 16,9%.

Просечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији, исплаћена у јануару 2012. године, износи 36.639 динара. У односу на просечну зараду без пореза и доприноса исплаћену у децембру 2011. године, номинално је мања за 16,5%, а реално је мања за 16,6%.

Јануар 2012.

· Просечна зарада у Републици Србији, исплаћена у јануару 2012. године, у односу на просечну зараду исплаћену у јануару 2011. године, номинално је већа за 7,3%, а реално је већа за 1,6%.

· Просечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији, исплаћена у јануару 2012. године, у односу на просечну зараду без пореза и доприноса исплаћену у јануару 2011. године, номинално је већа за 7,7%, а реално је већа за 2,0%.

2. ИНФЛАЦИЈА

У децембру је трећи пут у 2011. години забележена дефлација. Потрошачке цене су биле за 0,7% ниже у односу на претходни месец. Паду потрошачких цена највише је допринео пад цена воћа и поврћа (-0,65п п), које су у односу на новембар смањене за 12%. Пад базне инфлације од 0,1% дугује се паду цена прехранбених производа за 0,5%. Регулисане цене су задржане на нивоу из новембра, док је раст цена деривата нафте био незнатан (0,1%). Цене хране су биле за 2,2% ниже него у новембру.

У односу на децембар 2010. године раст потрошачких цена у децембру био је нешто изнад горње границе циљане инфлације (6%) и износио је 7%. Највећи утицај на инфлацију у 2011. години имале су цене прехранбених производа (близу две петине укупне инфлације), које су повећане за 9,4%.

Највише су повећане цене деривата нафте (13,4%) и регулисане цене (10,5%), што је две петине укупног раста цена од децембра 2010. године. Пад цена воћа и поврћа за 11% ублажио је утицај раста цена осталих производа и услуга на укупну инфлацију.

Индекси потрошачких цена се дефинишу као мера просечне промене малопродајних цена робе и услуга које се користе за личну потрошњу.

Цене ових производа и услуга у јануару 2012. године, у односу на децембар 2011. године, у просеку су повећане за 0,1%. Потрошачке цене у јануару 2012. године, у односу на исти месец 2011. године, повећане су за 5,6%.

Посматрано по главним групама производа и услуга класификованих према намени потрошње у јануару 2012. године, у односу на претходни месец, највећи раст цена забележен је у групама Алкохолна пића и дуван (4,4%), Рекреација и култура (1,0%), Транспорт и Намештај, покућство и текуће одржавање стана (за по 0,6%), Ресторани и хотели (0,3%), док је пад цена забележен у групама Храна и безалкохолна пића (-0,9%) и Комуникације (-0,1%).

Цене осталих производа и услуга нису се битније мењале.

3. ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА

Индустријска производња у Републици Србији у јануару 2012. године мања је за 2,7% у односу на јануар 2011. године, а у односу на просек 2011. године мања је за 16,0%.

Посматрано по секторима, у јануару 2012. године, у односу на исти месец 2011. године забележена су следећа кретања:

- сектор Прерађивачка индустрија – пад од 7,6%,
- сектор и Рударство – раст од 10,9%, и
- сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација – раст од 6,2%.

Подаци о индустријској производњи – по наменским групама, у јануару 2012. године, у односу на јануар претходне године, показују да је дошло до пада у производњи:

- капиталних производа, за 18,8%,
- нетрајних производа за широку потрошњу, за 9,0%,
- трајних производа за широку потрошњу, за 8,4%, и
- интермедијарних производа, осим енергије, за 3,2%,

док је раст забележен у производњи

- енергије за 5,1%.

Обим индустријске производње у јануару 2012. године, у односу на јануар 2011. године, бележи:

пад код 17 области (учешће у структури индустријске производње – 58%),

раст код 12 области (учешће у структури индустријске производње – 42%).

Највећи утицај на пад индустријске производње у јануару 2012. године, у односу на јануар 2011. године, имале су: Производња основних метала, Производња прехранбених производа, Производња основних фармацеутских производа и препарата, Производња дуванских производа и Производња моторних возила и приколица.

Десезонирани индекс индустријске производње за јануар 2012. у односу на децембар 2011. године показује да је за индустрију – укупно остварен пад индустријске производње од 0,3%, а да је за Прерађивачку индустрију остварен раст од 0,3%.

Десезонирани индекс индустријске производње за јануар 2012. године, у односу на просек 2011. године, за индустрију – укупно показује да је остварен пад од 1,1%, а за Прерађивачку индустрију пад од 2,3%.

Производња малих предузећа (број запослених мањи од 50) која нису обухваћена редовним статистичким истраживањем прати се на узорку изабраних јединица из сектора прерађивачке индустрије. Када се укључи оцена индустријске производње малих предузећа из узорка, индустријска производња у јануару 2012. године, у односу на просек 2011. године, код укупне индустријске производње мања је за 15,5%, а код Прерађивачке индустрије мања је за 26,1%.

Подаци о индустријској производњи у 2012. години биће објављивани последњег радног дана у месецу и односиће се на претходни месец.

4. СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије за период јануар-децембар 2011. године износи:

- 31.916,1 милиона долара - пораст од 20,3% у односу на исти период претходне године;

- 22.889,1 милиона евра - пораст од 14,4% у односу на исти период претходне године.

Извезено је робе у вредности од **11.776,7 милиона долара**, што чини повећање од 20,2% у односу на исти период претходне године, а **увезено** за **20.139,4 милиона долара**, што је више за 20,3% у односу на исти период претходне године.

Извоз робе, изражен у **еврима**, имао је вредност од **8.439,4 милиона**, што чини повећање од 14,1% у односу на исти период претходне године. **Увоз робе**, имао је вредност од **14.449,7 милиона**, што је више за 14,5% у односу на исти период прошле године.

Дефицит износи **8.362,7 милиона долара**, што чини **повећање од 20,5%** у односу на исти период претходне године. Дефицит изражен у еврима износи 6.010,3 милиона, што чини повећање од 15,0% у односу на исти период претходне године.

Покривеност увоза извозом износи **58,5%** и идентична је као и покривеност у истом периоду претходне године.

Од јануара ове године, дајемо и регионални приказ спољнотрговинске робне размене Србије. Највеће учешће у извозу Србије имао је Регион Војводине (37,2%); следи Београдски регион (23,5%), Регион Шумадије и Западне Србије (20,0%), Регион Јужне и Источне Србије (19,0%), а око 0,3% извоза је неразврстано по територијама.

Највеће учешће у увозу Србије имао је Београдски регион (45,5%); следи Регион Војводине (30,3%), Регион Шумадије и Западне Србије (13,2%), Регион Јужне и Источне Србије (9,9%), а око 1,1% увоза је неразврстано по територијама. Нема података за Регион Косово и Метохија.

Извоз и увоз по регионима дат је **према седишту власника робе у моменту прихватања царинске декларације**. То значи да власници робе, по царинском закону, могу бити произвођачи, корисници, извозници или увозници робе. Ову чињеницу треба имати у виду приликом тумачења података по

регионима. На пример, увоз нафте и гаса, највећим делом се обухвата у регионима Војводине и Београда, а то су енергенти за укупну територију Србије.

У структури извоза по намени производа (принцип претежности), највише су заступљени производи за репродукцију 66,4% (7.814,7 милиона долара), следе роба за широку потрошњу 25,3% (2.976,1 милиона долара) и опрема 8,3% (984,0 милиона долара).

У структури увоза по намени производа највише су заступљени производи за репродукцију 60,8% (12.253,4 милиона долара), следе роба за широку потрошњу 19,7% (3.972,1 милиона долара) и опрема 13,4% (2.690,7 милиона долара). Некласификована роба по намени износи 6,1% (1.223,2 милиона долара).

У извозу, главни спољнотрговински партнери, појединачно, били су: Немачка (1.329,7 милиона долара), Италија (1.307,5 милиона долара) и Босна и Херцеговина (1.191,2 милиона долара).

У увозу, главни спољнотрговински партнери, појединачно, били су: Руска федерација (2.657,1 милиона долара), Немачка (2.176,3 милиона долара) и Италија (1.801,7 милиона долара).

Спољнотрговинска робна размена била је највећа са земљама са којима имамо потписане споразуме о слободној трговини. Земље чланице Европске уније чине више од половине укупне размене.

Наш други по важности партнер су земље ЦЕФТА споразума, са којима имамо суфицит у размени од 1.499,3 милиона долара, а који је резултат углавном извоза пољопривредних производа (житарице и производи од њих и разне врсте пића), као и извоза гвожђа и челика. Што се увоза тиче – највише се увозе камени угаљ, кокс и брикети, гвожђе и челик, електрична енергија, као и поврће и воће. Извоз Србије, за посматрани период, износи 3.210,8 милиона долара, а увоз је 1.711,6 милиона долара. Покривеност увоза извозом износи 187,6%.

Посматрано појединачно по земљама, највећи суфицит у размени остварен је са Црном Гором, Босном и Херцеговином, Македонијом и Албанијом. Највећи дефицит јавља се у трговини са Руском Федерацијом због увоза енергената, пре свега, нафте и гаса. Следи дефицит са Кином, Немачком и Мађарском.

5. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у 2011. години смањен је за 2,8% у односу на 2010. годину, док је у односу на претходни месец смањен за 0,1%.

Крајем 2011. године број активно незапослених лица у односу на претходни месец повећан је за 1,4%, а у односу на крај 2010. године је повећан за 2,1%.

Регистрована стопа незапослености лица која активно траже запослење у децембру 2011. године износила је 30% (са пољопривредним осигураницима 27,5%). Према подацима Анкете о радној снази из новембра 2011. године, стопа

незапослености лица радног узраста повећана је у поређењу са истим периодом 2010. године за 4,4 п.п. и износила је 24,4%.

6. ПЕНЗИЈЕ

Просечно исплаћена пензија у 2011. години износила је 21.285 динара и у односу на 2010. годину реално је смањена за 3,6%. У односу на претходни месец просечно исплаћена пензија реално је повећана за 0,7%. Посматрано у еврима, просечно исплаћена пензија у овом периоду износила је 209 евра.

Укупан број корисника пензије у децембру 2011. године у односу на исти месец претходне године повећан је за 0,7%. Однос укупно регистрованог броја запослених и укупног броја пензионера износио је 1,1:1, при чему је просечна пензија чинила 49,6% просечне нето зараде, што је сезонски условљено.

7. ПРИВАТИЗАЦИЈА

У 2011. години продато је 14 предузећа и то 2 на тендеру, 2 на аукцији и 10 предузећа на тржишту капитала. Приход од приватизације ових предузећа износио је 11,3 мил. евра, а уговорене инвестиције 4,35 мил. евра. У овом периоду продата су и 4 предузећа са претходно раскинутим уговорима и остварен приход од 970 хиљада евра. Продајом мањинског пакета акција на Берзи 50 претходно приватизована предузећа од стране Акцијског фонда у 2011. години остварен је приход од 6,7 мил. евра. Укупан приход од приватизације у 2011. години износио је 19 мил. евра.

У децембру 2011. године продата су 3 предузећа на тржишту капитала, а Акцијски фонд је продао на Берзи мањинске пакете акција 6 претходно приватизованих предузећа. Укупан приход од приватизације у децембру износио је 679 хиљада евра.